

TIEDOTE

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO, MAAKUNTAHALLITUS 17.6.2024

Esityslista ja pöytäkirja: www.varsinais-suomi.fi

Yhteystiedot: etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

Merituulivoimaa talousvyöhykkeellä koskeva lakiluonnos – maakuntahallitus haluaa vuorovaikutuksen vaatimuksen lisättäväksi lakitekstiin ja rannikon maakuntien liitot asianosaisiksi hyödyntämislupaa koskeviin perusteluihin

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Varsinais-Suomen liitto lausuu aiheesta mm. seuraavaa:

Lain lähtökohta ja tavoitteet selkiyttää merituulivoiman pelisääntöjä, kehittämisedellytyksiä ja lupakäytäntöjä Suomen talousvyöhykkeellä ovat hyvät. Yhteinen kehikko on tarpeen, sillä merituulivoimakeskustelu on viimeisten vuosien aikana ryöpsähtänyt ja aiheen ympärillä on paljon spekulatiota ja suuria ennako- odotuksia.

Merialuesuunnitelman päivitykseen tähtäävä toinen kierros aloitettiin vuoden 2024 alussa maakuntahallitusten päätöksillä kaikissa rannikon maakuntien liitoissa. Päivityksen tavoitteena on tarkentaa erityisesti merituulivoimatuotantoon soveltuvia alueita vastaamaan talousvyöhykelainsäädännön ja julkisessa keskusteluissa nousseisiin tarpeisiin.

Merialuesuunnitelman päivitystä varten käynnistettiin ympäristöministeriön rahoituksella vuoden 2023 aikana useita merituulivoimaselvityksiä eri sidosryhmiä ja hallinnonaloja osallistaen. Tavoitteena on, että merialuesuunnitelman päivitys valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä.

Varsinais-Suomen liitto yhtyy lain perusteluissa esitettyyn näkemykseen säilyttää merialuesuunnitelman nykyinen oikeudellinen status ohjaavana, muttei sitovana asiakirjana, joka tarkentuu suunnittelun edetessä. Samalla on kuitenkin tärkeää tunnistaa merialuesuunnitteluun käytetyt mittavat resurssit sekä hyödyntää prosessissa tehtyä sidosryhmäyhteistyötä, yhteistä näkemystä merialueen kestävästä käytöstä ja koko merialuetta koskevaa tuotettua uutta tietoa mahdollisimman laaja- alaisesti.

Esitysluonnoksessa todetaan, etteivät merialuesuunnitelman energiantuotantoalueiden rajaukset anna täydellistä tietoa merenpohjan soveltuvuudesta merituulivoimarakentamiseen ja että talousvyöhykkeeltä on vähemmän tietoa saatavilla kuin aluevesiltä merituulivoima-alueiden tunnistamiseksi riittävällä tarkkuudella. Voimassa olevassa merialuesuunnitelmassa on tunnistettu laaja-alaisesti merituulivoiman rakentamisen taloudellisia tekijöitä, ja meriluonto- ja ympäristö sekä muut merelliset toiminnot huomioiden ja yhteensovittaen merelliseen energiantuotantoon lähtökohtaisesti parhaiten soveltuvat alueet. Merialuesuunnitelmaa ja siinä hyödynnettyä merituulivoima-alueiden mallinnusta ollaan päivittämässä, mutta merituulivoiman taloudellista soveltuvuutta ja kannattavuutta on tällä hetkellä nykyisessä energiamarkkinatilanteessa hyvin vaikeaa arvioida. Tästä syystä päivitettävässä merialuesuunnitelmassa tullaan keskittymään merituulivoima-alueiden tunnistamiseen siten, että haitalliset vaikutukset muihin merellisiin toimintoihin ja meriluontoon ja -ympäristöön pysyvät mahdollisimman pieninä.

Kuten esitysluonnoksessa todetaan, esillä olleet talousvyöhykkeelle suunnitellut merituulivoimahankkeet tulevat todennäköisimmin toteutumaan aikaisintaan 2030- luvun puolivälissä. Tämän vuoksi on tarpeen varmistaa merialuesuunnitelman ajantasaisuuden ja tietopohjan ylläpito sekä tämän työn edellyttämä maakuntien liittojen resursointi tulevina vuosina.

Esitysluonnoksessa todetaan, että kilpailutettavat alueet valitsisi valtioneuvosto huomioiden yhteiskunnan kokonaisedun, kuten eri merenkäyttömuodot ja mahdollisuudet tuotetun energian siirtoon. Merituulivoimapuistot ovat suuria, ydinvoimalaitoskokoluokan sähköntuotantoyksiköitä ja niiden liittäminen kantaverkkoon vaatii huomattavia lisäinvestointeja. Hankekehittäjät vastaavat kantaverkon liittymispisteeseen rakennettavan liittymisjohdon toteuttamisesta ja kustannuksista sekä maksavat Fingridille liittymismaksun. Kantaverkon vahvistamisen myötä kantaverkko ja hankkeiden liittymisjohdot tulevat vaatimaan nykyistä enemmän maa-alaa mantereelta sähkön siirtoon.

Merituulivoima-alueiden kaapeloinnilla tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia merialueen ympäristöön ja muihin toimintoihin myös kuntien ja maakuntien liittojen lakisääteisen kaavoituksen piiriin kuuluvilla aluevesillä ja maa- alueilla. Tämän vuoksi on tärkeää, että vuorovaikutuksen vaatimus päätöstä valmisteltaessa lisättäisiin itse lakitekstiin. Perusteluihin tulee asianosaisiksi lisätä merialuesuunnittelusta vastaavat rannikon maakuntien liitot.

Esitysluonnoksen hyödyntämislupaa koskevissa perusteluissa todetaan, että hyödyntämislupa antaisi yksinoikeuden vain alueen käyttöön merituulivoimaan, eikä se siten estäisi täysin alueen muuta käyttöä. Hyödyntämislupa ei antaisi oikeutta rakentaa, koska rakentamisoikeus ratkaistaisiin muissa lupamenettelyissä, kuten vesilupaprosessissa. Hyödyntämislupa ei siten olisi vielä takuu mahdollisuudesta toteuttaa hanke. Myös ympäristövaikutusten arviointi voitaisiin laatia vasta hyödyntämisluvan myöntämisen jälkeen. Hyödyntämislupa ei antaisi myöskään oikeutta kaapelien tai putkien laskemiseen.

Merituulivoiman vaikutukset ilmastoon koskevaa kuvausta tulisi täydentää siten, että merituulivoimalla, kuten kaikilla energiantuotantomuodoilla, on myös koko elinkaaren aikaisia kokonaisvaikutuksia ilmastoon. Elinkaaren ilmastovaikutukset tulisi arvioida tarkkaan laskennallisesti viimeistään YVA-menettelyssä kaikkien rakennusosien koko elinkaaren osalta sekä maankäytön muutosvaikutukset mukaan lukien.

Lisätietoja: Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, p.0407203056 , erikoisuunnittelija Timo Juvonen, p. 0408295543

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen, äkillinen rakennemuutos -rahoitusta kahdelle Ukipolixen hankkeelle

Ukipolis Oy:lle myönnetään hankkeeseen ”Vakka-Vire ennakoiva yritysneuvonta Vakka- Suomeen” 353 916 euroa sekä hankkeeseen ”Vakka-Suomen Yritys- ja Talent-hautomot” 169 086 euroa